

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 68042, faks. 8 706 62000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

B. Pinkevičiaus IĮ	2015-03-23	Nr. (15.8)-A4-3049
UAB „Miškinių karjeras“	į 2015-02-20	Nr. 30/15
Vilniaus rajono savivaldybės administracijai		
Vilniaus visuomenės sveikatos centrui		
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo		
valdybai		
Kultūros paveldo departamento Vilniaus		
teritoriniam padaliniiui		

**ATRANKOS IŠVADA DĖL VILNIAUS RAJONO PAPIŠKIŲ ŽVYRO IR SMĖLIO
TELKINIO NAUJO PLOTO DALIES (18,44 HA) NAUDOJIMO POVEIKIO
APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją pateikė

B. Pinkevičiaus IĮ, Konstitucijos pr. 23, LT-08105 Vilnius, direktorius B. Pinkevičius, tel. /faks.: 8 5 2735810, mob. tel.: +370 686 42531, el.p.: info@bpimone.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Miškinių karjeras“, Paplaujos g.7, LT-11342 Vilnius, direktorius Tadeuš Odyneć, tel.: +370 612 11734, el.p.: info@miskiniukarjeras.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Vilniaus rajono Papiškių žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto dalies (18,44 ha) naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Papiškių k., Pagirių sen., Vilniaus raj. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) naudingųjų iškasenų (žvyro ir smėlio) gavyba Papiškių žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto dalyje (18,44 ha). Planuojama naudoti teritorija privačios nuosavybės teise priklauso UAB „Miškinių karjeras“ (kad. Nr. 4167/0800:1, 4167/0800:2, 4167/0800:6). Visa PŪV teritorija yra žemės ūkio paskirties nenaudojama žemė. Paviršiaus absoliutiniai aukščiai kinta nuo 136,40 m iki 140,32 m žemėja vakarų kryptimi. Vakarinėje telkinio pusėje yra Papiškių miškas. PŪV teritorija yra apie 21 km į pietvakarius nuo Vilniaus miesto centro, apie 7,5 km į šiaurės rytus nuo Baltosios Vokės kaimo. Susisiekimas su telkiniu geras, nuo jo iki krašto kelio Nr. 202 Kirtimai – Pagiriai – Baltoji Vokė yra apie 1,8 km ilgio lauko kelias, kuriuo bus transportuojamas gruntas iš numatomo eksploatuoti telkinio. Nuo PŪV teritorijos apie 200 m atstumu į pietvakarius yra šiuo metu neeksploatuojama UAB „Pagirių Nėsta“ Papiškių žvyro ir smėlio telkinio dalis, 1,2 km atstumu šiaurės kryptimi - UAB „Algesa“ naudojama Merešlėnų smėlio ir žvyro telkinio dalis. Apie 200 m atstumu šiaurės rytų kryptimi Merešlėnų smėlio ir žvyro telkinio eksploatavimui UAB „Pagirių Nėsta“ yra skirtas kasybos sklypas. Planuojamas naudoti plotas yra Papiškių kaimo teritorijoje. Kitos gyvenvietės yra 0,1 km atstumu į šiaurę – Merešlėnų kaimas ir į šiaurės rytus 0,9 km – Didžialaukio kaimas, 1,2 km atstumu į šiaurės vakarus –

Juodosios Vokės kaimas, 1,5 km į vakarus – Dvaro kaimas, 3,8 km į pietus – Mikašiūnų kaimas, 9,8 km atstumu į šiaurę – Pagirių miestelis. Artimiausia sodyba nuo Papiškių žvyro ir smėlio telkinio nutolusi 950 m atstumu į šiaurės vakarus. PŪV teritorija nepatenka į valstybės saugomas teritorijas. Apie 1,9 km į vakarus nuo planuojamo naudoti ploto yra Papiškių senovinė gyvenvietė. Artimiausia saugoma gamtinė teritorija yra Baltosios Vokės biosferos poligonas, nutolęs apie 1,7 km nuo planuojamo naudoti ploto. Baltosios Vokės biosferos poligonas apima Europos ekologiniam tinklui *Natura 2000* priskiriamą paukščių apsaugai svarbią teritoriją (PAST) – Baltosios Vokės šlapžemio teritoriją bei būveinių apsaugai svarbią teritoriją (BAST). Baltosios Vokės biosferos poligono dalį užima Papiro ornitologinis draustinis.

Planuojama naudoti teritorija (18,44 ha) patenka į 2008 m. detaliai išžvalgytą 52,2 ha plotą. Planuojamame naudoti Papiškių žvyro ir smėlio telkinio 18,44 ha plote žvyro ir smėlio išteklių kiekis bus tikslinamas žemės gelmių naudojimo plane. Telkinio dangą sudaro augalinis sluoksnis. Dangos storis 0,2 iki 0,3 m. Naudingąjį sluoksnį sudaro viršutinio pleistoceno Baltijos posvitės senojo aliuvio (aIIIbl) ir grūdų posvitės fluvio-glacialinės nuogulos (fIIIgr), kurie sudaryti iš žvyro ir smėlio. Naudingąjį sluoksnio storis kinta nuo 6,9 iki 17,7 m, vidurkis – 13,8 m. Apvandenintos naudingosios iškasenos sluoksnis išskirtas visame plote pagal gruntinio vandens lygį gręžiniuose ir jo storis kinta nuo 6,9 iki 13,6 m, vidurkis – 10,8 m. Visuose pragręžtuose detalios žvalgybos metu gręžiniuose yra sutiktas gana aukštas gruntinis vanduo, kurio lygis svyruoja nuo 0,8 m arba 133,61 NN iki 6,0 m arba 134,32 NN. Vyraujantis vandens lygis 5,7 m nuo žemės paviršiaus 133,35 m NN. Tai aliuvinių ir fluvio-glacialinių nuogulų vandeningas horizontas, kuris glaudžiai susijęs su Vokės upe ir jo slėnio geologine sandara. Horizontas nežymiai išsikrauna Vokės upėje (vandens lygis 133,30-133,40 m NN). 1967 m. duomenimis gruntinių vandenų lygis siekė 133,40 – 133,70 m NN. Tai rodo, kad vandeningo horizonto režimas yra pastovus. Vokės upė nuo PŪV ploto yra už 1,8 km į vakarus. Vandeningas horizontas maitinamas atmosferiniais krituliais. Teritorijoje vyrauja mišrus infiltracinis nuotakinis ir infiltracinis išgaravimo gruntinio vandens balanso tipas, kai perteklinis vandens kiekis nuteka į paviršinius vandens telkinius arba išgaruoja nuo gruntinio vandens paviršiaus. Prognozuojamas gruntinio vandens lygio kitimas aplinkinėje karjero teritorijoje siejamas su vandens lygio svyravimu dėl grunto kasimo ir iškasos didėjimo bei išgaravimo nuo atviro vandens paviršiaus (184400 m²) karjere (maksimalus iki 0,7 m vandens sluoksnis). Pirmaisiais kasybos metais dėl grunto iškasimo galimas trumpalaikis (iki 1 mėnesio) nesisteminis (priklausantis nuo sausų ir lietingų laikotarpių trukmės) gruntinio vandens lygio pažemėjimas iki 0,2–0,3 m karjero įtakos spindulio zonoje (0,335 km). Karjero įtakos spindulio zonoje nėra nė vienos gyvenamosios sodybos. Artimiausia gyvenamoji sodyba yra nutolusios 950 m atstumu nuo telkinio, todėl gruntinio vandens ėmimo įrenginiams karjero eksploatacija jokios įtakos neturės. Iš atliktų skaičiavimų matyti, kad metinis gruntinio vandens balansas būsimejame karjere išliks perteklinis, ir gamtinei aplinkai, Vokės upei esančiai už 1,8 km į vakarus bei gruntinio vandens ėmimo įrenginiams karjero eksploatacija įtakos neturės.

Planuojama vykdyti žvyro ir smėlio gavybą. Gauta produkcija bus naudojama betono užpildams gaminti, keliams tiesti ar remontuoti. Kasybos darbai bus vykdomi sezoniškai. Metinis iškasimas sudarys apie 150 tūkst. m³. Planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekonstruotas per 20 metų. Eksploatuojant planuojamą naudoti plotą bus nukasta apie 40 tūkst. m³ dangos grunto. Dirvožemio sluoksnis buldozeriu sustumiamas į kaupus ir nukasamas krautuvu, pakraunant į autosavivarčius ir transportuojamas į sandėliavimo vietas arba esant poreikiui šis gruntas gali būti išvežtas ir panaudotas kitų objektų aplinkos tvarkymo darbuose. Sausas naudingasis klotas bus kasamas krautuvu, pakraunant į autosavivarčius, apvandenintas – daugiakaušiu ekskavatoriumi, pirmiau sukasant žvyra ir smėlį į apsausinimo kaupą. Nusausintas žvyras ir smėlis krautuvu bus pakraunamas į autosavivarčius ir transportuojamas į paskirties vietą. Kasybos darbai, priklausomai nuo žvyro ir smėlio poreikio, bus vykdomi sezoniškai, 5 dienas per savaitę, viena (I) pamaina. Eksploatuojant telkinį žvyru ir smėliui išvežti į paskirties vietas planuojama naudoti karjero kelią, kuris įsijungs į 1,8 km ilgio lauko kelią, vedantį iki krašto kelio Nr. 202 Kirtimai – Pagiriai – Baltoji Vokė. Lauko kelias bus rekonstruotas ir pritaikytas naudingosios iškasenos transportavimui. Kita vietovės inžinerinė infrastruktūra eksploatuojant telkinį naudojama nebus.

Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengta konteinerinio tipo administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotėkų sukaupimo rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje. PŪV metu susidariusios atliekos bus perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. PŪV vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės aplinkinėse teritorijose nesukels. Radioaktyvios, pavojingos medžiagos nenaudojamos ir nesaugomos.

Smėlio ir žvyro kasybos metu bus naudojamas kuras dyzeliniams vidaus degimo varikliams (krautuvams, ekskavatoriui, buldozeriui, autosavivarčiams). Į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių per metus pateks apie 7,7 t teršalų (CO, CH, NO, SO, KD). Siekiant sumažinti dulkių patekimą į aplinką, sausuoju metų laikotarpiu žvyruotas produkcijos transportavimo ir karjero vidaus keliai bus drėkinami vandeniu.

Atlikti triukšmo skaičiavimai rodo, kad lygis gyvenamosiose teritorijose, esančiose arčiausiai PŪV ploto ir numatomo produkcijos transportavimo kelio, neviršys higienos normoje HN 33:2011 nurodytų triukšmo lygių. Triukšmas planuojamoje teritorijoje neviršys 90 dBA, o artimiausioje sodyboje 950 m atstumu – 48 dBA. Siekiant sumažinti triukšmo poveikį darbuotojų sveikatai žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto eksploataavimo metu bus naudojami saugias darbo sąlygas atitinkantys mechanizmai. PŪV metu numatomos priemonės neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti, poveikiui sumažinti ar kompensuoti: telkinys bus eksploatuojamas pagal suderintą ir patvirtintą žemės gelmių naudojimo planą, dirbama tik tvarkingomis kasybos ir transporto mašinomis, laikantis darbo saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos ir higienos reikalavimų, karjere nebus vykdomas kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas; aplinkos apsaugai nuo kasybos ir transporto mašinų triukšmo bei oro teršalų papildomai veikiančio karjero pakraščiuose, esant poreikiui bus sukasami iki 3 m aukščio nuodangos grunto pylimai; kasybos mašinos bus užpildytos kuru ir tepalais tik iš specialią išpilstymo ir apskaitos įrangą turinčių autocisternų; esant sausrai karjero ir produkcijos išvežimo keliai (žvyrkeliai) bus laistomi vandeniu; bus laiku rekultivuojami iškasti karjero plotai; karjerui nedirbant, keliai ir privažiavimai į karjerą bus patikimai uždaryti (vartais, šlagbaumais), kasybos mašinos išvežtos arba patikimai saugomos. Papiškių žvyro ir smėlio telkinio eksploataavimo metu karjere, pagal žemės gelmių naudojimo planą, bus atliekami periodiniai žemės išteklių naudojimo ir apsaugos, inžinerinių geologinių procesų, vandens lygio karjero teritorijoje stebėjimai.

Išeksplatuotą plotą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį, karjero šlaitus apsinant mišku, prieš tai atlikus šlaitų lėkštinių bei dirvožemio paskleidimą.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į Natura 2000 tinklo teritoriją. Artimiausios Natura 2000 teritorija svarbi buveinių apsaugai yra yra Baltosios Vokės biosferos poligonas, nutolęs 1,7 km nuo planuojamo naudoti ploto. Baltosios Vokės biosferos poligonas apima Europos ekologiniam tinklui *Natura 2000* priskiriamą paukščių apsaugai svarbią teritoriją – Baltosios Vokės šlapžemių teritoriją bei būveinių apsaugai svarbią teritoriją, dalį Baltosios Vokės biosferos poligono užima Papio ornitologinis draustinis. Prognozuojamas gruntinio vandens lygio kitimas aplinkinėje karjero teritorijoje siejamas su vandens lygio svyravimu dėl grunto kasimo ir iškasos didėjimo bei išgaravimo nuo atviro vandens paviršiaus karjere. Pirmaisiais kasybos metais dėl grunto iškasimo galimas trumpalaikis (iki 1 mėnesio) nesisteminis (priklausantis nuo sausų ir lietingų laikotarpių trukmės) gruntinio vandens lygio pažemėjimas iki 0,2–0,3 m karjero įtakos spindulio zonoje (0,335 km). Atlikti skaičiavimai rodo, kad metinis gruntinio vandens balansas būsimejame karjere išliks perteklinis, ir gamtinei aplinkai, Vokės upei esančiai už 1,8 km į vakarus bei gruntinio vandens ėmimo įrenginiams karjero eksploatacija jokios įtakos neturės, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas - netikslingas.

6. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

6.1. PŪV reikšmingo neigiamo poveikio gamtinei aplinkai (kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kt.) neturės. Žvyro ir smėlio kasyba numatoma detalčiai išžvalgytame vertingų išteklių plote ir atitinka Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius. Planuojamas

naudoti plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma gamtinė teritorija yra Baltosios Vokės biosferos poligonas, nutolęs apie 1,7 km atstumu. Pirmaisiais kasybos metais dėl grunto iškasimo galimas trumpalaikis (iki 1 mėnesio) nesisteminis (priklausantis nuo sausų ir lietingų laikotarpių trukmės) gruntinio vandens lygio pažemėjimas iki 0,2–0,3 m karjero įtakos spindulio zonoje (0,335 km). Atlikti skaičiavimai rodo, kad metinis gruntinio vandens balansas būsiamajame karjere išliks perteklinis, ir gamtinei aplinkai, Vokės upei esančiai už 1,8 km į vakarus bei gruntinio vandens ėmimo įrenginiams karjero eksploatacija įtakos neturės. Papiškių žvyro ir smėlio telkinio eksploatavimo metu karjere, pagal žemės gelmių naudojimo planą, bus atliekami periodiniai žemės išteklių naudojimo ir apsaugos, inžinerinių geologinių procesų, vandens lygio karjero teritorijoje stebėjimai.

6.2. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius. Triukšmas planuojamoje teritorijoje neviršys 90 dBA, o artimiausioje sodyboje 950 m atstumu – 48 dBA. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių tašos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, sausuoju metų laiku karjero vidaus ir produkcijos išvežimo kelių laistymas, esant poreikiui dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas.

6.3. Iškastas karjeras bus tinkamai rekultyvuotas – į vandens telkinį ir mišką.

7. Priimta atrankos išvada

Vilniaus rajono Papiškių žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto dalies (18,44 ha) naudojimui Papiškių k., Pagirių sen., Vilniaus r. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė